

Чому справа Львівського арсеналу застрягла в судах трьох держав й де 100 тисяч мін для ЗСУ

Вічні методички про зuboжіння: як колишні регіонали продовжують засівати соцімережі мовою агресора

Цивілізаційне розлучення: як українці остаточно викинули Сталіна на смітник Історії, доки Росія ліпить із хата національного

»

Освітняни не мають відповідей від МОН на 7 важливих питань

СУСПІЛЬСТВО | ЧТ, 2026-08-13 19:07

Напередодні 1 вересня українська освітянська спільнота очікує від нового керівництва Міністерства освіти і науки не абстрактних заяв про успішність реформ, а конкретних відповідей на питання, з якими вчителі, директори шкіл, батьки та учні входять у новий навчальний рік. Цьогоріч ставки особливо високі. Українська освіта одночасно працює в умовах війни, долає освітні втрати, реформує старшу школу, впроваджує НУШ, намагається подолати кадровий дефіцит і відновлює пошкоджену інфраструктуру. У державному бюджеті на освіту і науку у 2026 році передбачено майже 299 мільярдів гривень. Це величезний ресурс, але суспільство має право знати, який конкретний результат воно отримає за ці кошти.

Перше і, мабуть, найбільш чутливе питання – це зарплати педагогіів.

Уряд заявляє про чергове підвищення виплат учителям – на 20% із вересня. Але вчителі цікавлять не відсоток у презентації і не середня зарплата по галузі. Його цікавить конкретна сума, яку він отримає на банківський рахунок після сплати податків.

Тому Міністерство має оприлюднити зрозумілі розрахунки: скільки з 1 вересня отримуватиме молодий учитель, учитель першої та вищої категорії, класний керівник, педагог із повним та неповним навантаженням, учитель у прифронтовій громаді. Так само необхідно пояснити, як працюватимуть доплати за несприятливі умови праці та інші надбавки.

Друге велике питання – це майбутнє дітей, які навчалися не за програмою Нової української школи.

З 1 вересня 2026 року стартує пілотування нової моделі старшої профільної школи у 150 ліцейх. Загальнонаціональний перехід запланований із 2027 року. Концепція передбачає, що учні старших класів матимуть більше можливостей обирати профіль навчання. На папері це виглядає логічно. Але для батьків важливе зовсім інше питання: що буде з конкретною дитиною?

Якщо школяр навчався за старою програмою, чи зможе він без проблем продовжити освіту? Чи залишиться у своїй школі? Чи не доведеться переходити до іншого закладу? Чи не втратить він рік? Який документ отримає після завершення навчання?

Особливо гостро ця проблема може проявитися у невеликих громадах, де фізично може не бути кількох ліцейів із різними профілями. Реформа не повинна створити ситуацію, коли дитина у великому місті має можливість обирати між кількома профілями, а дитина із села фактично навчатиметься за єдиним доступним напрямом.

Третє питання – харчування дітей.

Держава вже зробила серйозні кроки в цьому напрямі: школярі отримують безоплатне харчування, модернізуються шкільні їдальні, виділяються кошти на організацію харчування у прифронтових та прикордонних областях.

Але виникає принципове питання: чи залежатиме якість харчування дитини від того, у якій громаді вона проживає? Під час війни гаряче харчування – це не просто соціальна послуга. Для багатьох дітей це фактично частина базової підтримки протягом навчального дня. Тому суспільство має знати, чи існує реальний план забезпечення якісним гарячим харчуванням не лише учнів початкової школи, а й дітей 5-11 класів.

Четверте питання – оцінювання.

Освітня система змінюється, але вчителю перед 1 вересня потрібні максимально чіткі правила. Особливо складною ситуація є через війну. Одні діти навчаються очно, інші –дистанційно. Частина школярів повертається з-за кордону, частина має значні освітні втрати.

П'яте питання – підручники.

МОН говорить про масштабну поставку навчальної літератури: у 2026 році планується доставити близько 14 мільйонів примірників підручників для учнів 4-х і 9-х класів та педагогів. Але тут знову важливо не статистика мільйонів надрукованих книг. Потрібно знати, скільки дітей реально матимуть необхідні підручники на першому уроці 1 вересня.

Шосте питання – інфраструктура нової старшої школи.

150 пілотних ліцейів – це не просто 150 шкіл із новими навчальними програмами. Це абсолютно нова логістика.

Якщо профільний ліцей знаходиться за десяткі кілометрів від населеного пункту, дитину потрібно безпечно доставити до школи. Для цього необхідні автобуси, водії, паливе, нормальні дороги, укриття та чітка організація маршрутів. У 2026 році на закупівлю шкільних автобусів передбачено 2 млрд грн субвенції, але автобус сам по собі проблему не вирішує.

Якщо дитині потрібно щодня долати значну відстань, виникає питання пансіону. А це вже проживання, харчування, вихователі, безпека та додаткові видатки місцевого бюджету.

Тому перед стартом експерименту МОН має відповісти дуже конкретно: чи готовий кожен із 150 ліцейів до прийому дітей, звідки вони приїжджатимуть, як їх підвозитимуть і де вони проживатимуть у випадку неможливості щоденного підвезення.

І наостаті сьоме питання – англійська мова у дитячих садках.

З 1 вересня 2026 року англійська стає обов'язковою складовою освітньої програми для дітей старшого дошкільного віку. Стратегічно це правильне рішення, адже знання англійської давно стало одним із ключових факторів конкурентоспроможності людини. Потрібно відповісти, чи вистачає педагогів, які зможуть якісно викладати англійську, скільки вихователів уже пройшли відповідну підготовку, чи є необхідні навчальні програми та матеріали і чи передбачено фінансування додаткового навантаження.

Не можна допустити ситуації, коли формально англійська у дитсадках є обов'язковою, а фактично її викладатимуть лише там, де конкретному закладу пощастило знайти підготовленого фахівця.

Усі ці сім питань насправді зводяться до одного: наскільки українська освіта реально готова до нового навчального року? Напередодні нового навчального року суспільство очікує від МОН не загальних декларацій, а конкретних цифр, термінів, механізмів і відповідальних.

Михайло Цимбалюк, народний депутат України; сторінка автора у фейсбук

Фото з відкритих джерел

«Аргумент»

- На цю тему:
- Освіта в п'ятні та холоді: як киявські школи готуються до 2 лютого за допомогою гірлянд і «туалетів у дворі»
 - Як на українську освіту вплинула війна та що робити, щоб не втратити нове покоління
 - Сучасна освіта: як штучний інтелект змінює нашу реальність

Share 0

Читайте «Аргумент» в Facebook и Twitter

Если вы заметили ошибку, выделите ее мышкой и нажмите Ctrl+Enter.

Коментарі

Online Dating. Less Thinking. More

GoldenAgeSouls

Click Here

ТАКОЖ НА АРГУМЕНТ

16 днів тому · 1 коментар

Зеленський з Єрмаком розглядають ...

21 день тому

Клони «Вікіпедії» фабрика

The Richest Person Alive Spends Five Hours a Week on Something Most People Quit in School

Blinkist Magazine

A Dating Website That Keeps Things Simple

Funchatt

Click Here

Women Online. What Are You Waiting For?

Funchatt

Click Here

A Billionaire's Reading List: 5 Books Cuban Says Everyone Should Know

Blinkist Magazine

Incredible: With this cushion, seniors enjoy optimal comfort for hours

Ergonomic Seat Cushion

by Taboola

0 Коментарів

Увійти ▼

G

Розпочати обговорення...

УВІЙТИ ЗА ДОПОМОГОЮ

АБО ЗАРЕЄСТРУВАТИСЬ У DISQUS

М'я

Поділитися

Найкращі Найновіші Найстаріші

Залиште перший коментар.

Підписатись Приватність Не продавати мої дані

DISQUS

ВІДЕО

«Жодних слідів, чистий інфаркт»: російський вербувальник пропонував журналісту вбити військового

«Героя повернули додому» | Заулокійна служба по Коновальцю у Патріаршому соборі

Пастка, якій понад 500 років. Як одна зустріч змінила людство назавжди